

зиката — гръбнакътъ на мелодията и хармонията. По своето първично значение, ритъмътъ не е чисто музикална проява. Гръцкото *ῥυθμός*, отъ което произлиза думата Р., означава токъ, continuum — движение, непрекъснатостъ — последователност, течение. Споредъ това — какъ се схваща това движение или последователностъ — временно или пространствено, Р-тъ бива: по време и по пространство. Понеже нашиятъ животъ е едно непрекъснато течение, едновременно и въ времето и въ пространството — следователно, континуируемо или непрекъснато, недѣлимото, съставлятъ основниятъ признакъ на Р. Това е значението на понятието Р. въ широкъ смисълъ на думата. Музикалниятъ Р. е едно символично подражание на Р-ма въ вселената. Основа на разнородието на ритма е простото дѣление на еднакво дълги части време. Най-сложнитъ, такто и най-проститъ, неправилности ставатъ понятия, когато биватъ измѣрвани чрезъ една постоянна мѣрка. Тази мѣрка за случая се състои въ раздѣлянето на времето на равномѣрни удари (тактътъ), и въ определяне мѣрката на бѣззината, съ която тѣ следватъ (темпото). Тази мѣрка е удара на човѣшкия пулсъ, защото той е равномѣренъ. Равномѣрността, която въ музиката се нарича тактови удари, трѣбва да бѣде съзнателна, защото тази най-обикновена мѣрка на дѣлението на времето я има въ нашето тѣло. Равномѣрниятъ тактовъ ударъ е основата на всички ритмични образувания, следователно, Р-тъ е законмѣрно раздѣляне на времето, и като така, определя и продължителността на отдѣлнитъ тонове въ музиката. Тутакси, обаче, трѣбва да се изтъкне, че Р. — и тактъ сж различни понятия. Тактътъ определя последванията и връзката на по-малкитъ елементи по механиченъ начинъ, до като Р-тъ се извява винаги въ цѣлостта на своята първична форма. Тактътъ се образува отъ елементарни части — Р-тъ е едно недѣлимо цѣло. Р-тъ е качественъ, — тактътъ количественъ принципъ. Р-тъ въ музиката се извява чрезъ едно много голямо разнообразие, отколкото въ поезията, и достига своята най-висша форма

въ тѣй наречената „полиритмия“ на полифонната музика, дето всѣки единъ отъ гласовѣтъ, които съставлятъ многогласната композиция, я иматъ отдѣленъ, самостоятелъ Р. Противоположно на Р-тъ е метриката (в. т.).

Риховски, Адалбертъ — Řihovský, Ů, Adalbert — чешки църковенъ компонистъ, род. 21 апр. 1871 въ Дубъ, ученикъ на Пражката консерватория (органъ при Скухерски), директоръ на „Кириловското църковно-музикално училище“, писалъ: 1818 меси, 4 реквиема и др. църковни нѣща, а сжчо: серенада за цигулката и пиано, едно клавиртрио, органныи и клавирни соли.

Рихтеръ, Ернстъ Фридрихъ Едуардъ — Richter, Ernst Friedrich Eduard — виденъ теоретикъ, учителъ и значителенъ компонистъ, род. 2424 окт. 1808 въ Гросшойнау, умр. 9 апр. 1879 въ Лайпцигъ, следвалъ теология въ Лайпцигъ и, въ сжщото време, е, училъ музика подъ ръководството на Вайнлихъ; учителъ, после — професоръ въ новооснованата консерватория тамъ — по хармония и контрапунктъ, по-късно диригентъ на „Пѣвческата академия“, органистъ на Петерскирхе „Николаикирхе“, а 1868 — канторъ на „Томаскирхе“. Теоретични трудове: учебници по „Хармония“ (1853), „Контрапунктъ (двоенъ и простъ)“ (1872), „Фуга“ (1859) — претърпѣли множество издани и преведени на много чужди езици, и „Катехизисъ на органовето строене“ (4 изд. 1896). Композициитъ му се състоятъ отъ сонати за пиано, за цигулка и за виолончелъ, струнни квартети, пѣсни, една „Стабать матеръ“, една оратория „Христосъ“, псалми, мотети, меси, пѣсни и др.

Рихтеръ, Ернстъ Хайнрихъ Леополдъ — Richter, Ernst Heinrich Leopold — компонистъ и известенъ учителъ, род. 15 ноем. 1805 въ Тир-гартенъ (Силезия), умр. 24 апр. 1876 въ Щайнау, училъ въ Кралския църковно-музикаленъ институтъ въ Берлинъ (Целтеръ, Клаинъ), учителъ въ семинаритъ въ Бреслау и Щайнау. Композиции: една симфония, мотети, меси, пѣсни (50 детски) и, една комическа опера „Контрабанда“, и издалъ една сборка народни пѣсни отъ Силезия. Р. е възпиталъ